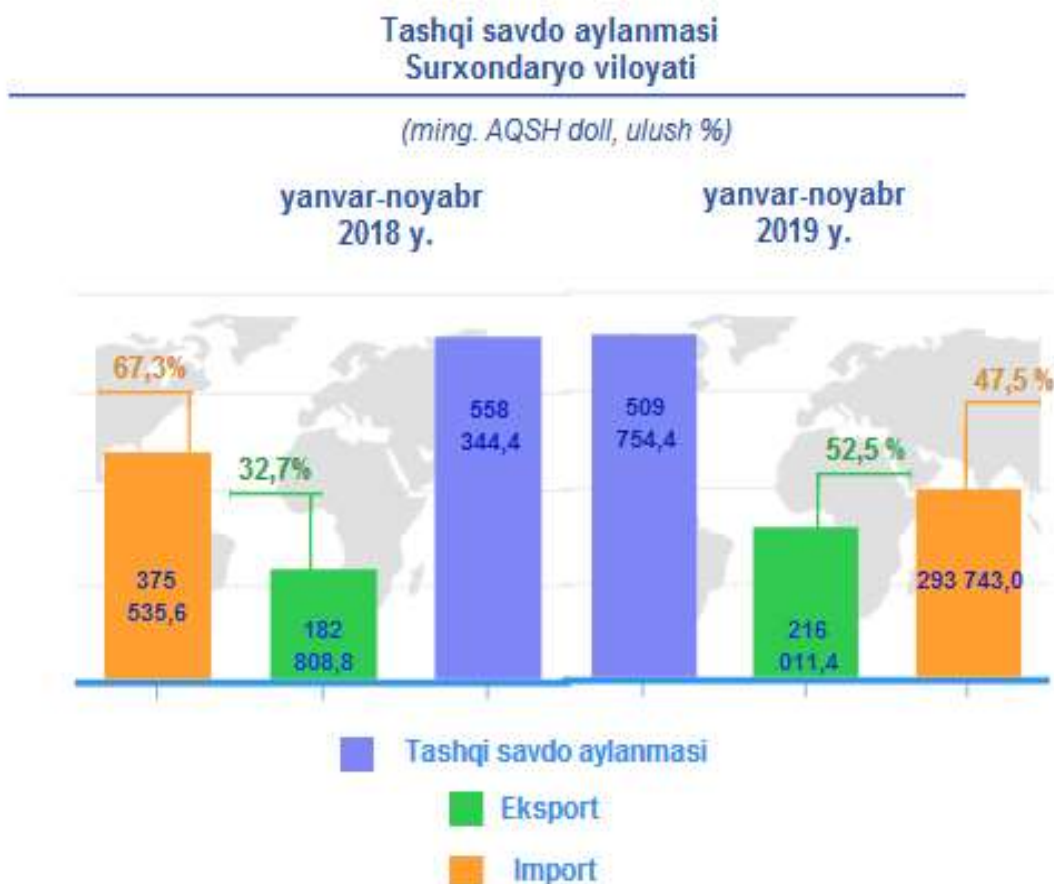

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019-yil yanvar-noyabr)

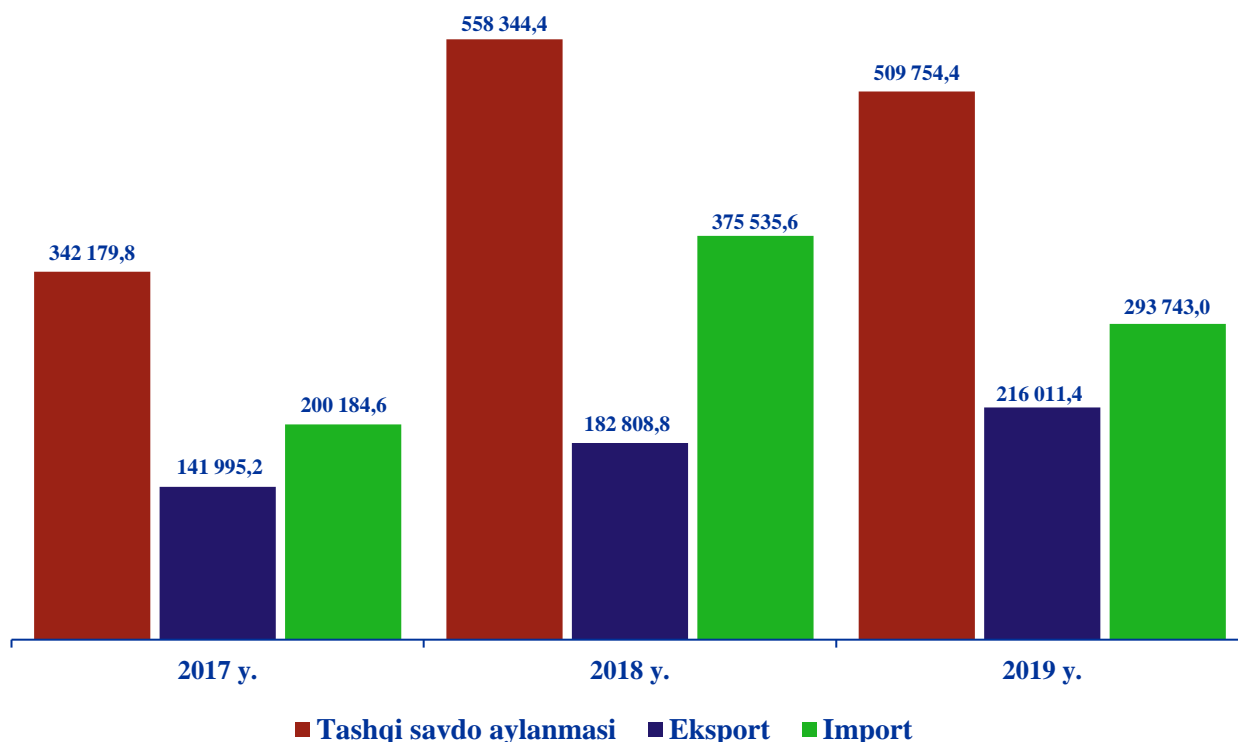
2019-yil yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko`ra, Surxondaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi 509 754,4 ming. AQSH dollarini tashkil etib, (o`shish sur`ati 91,3 %) ni tashkil etdi. Shu jumladan, eksport hajmi 216 011,4 ming AQSH dollarini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 33 202,6 ming AQSH dollariga ko`paydi. (o`shish sur`ati 18,2 %) va import hajmi 293 743,0 ming AQSH dollarini tashkil etdi. O`tgan yilning shu davriga nisbatan 81 792,6 ming AQSH dollariga kamayganligini ko`rsatmoqda. (o`shish sur`ati 78,2 % ga kamaydi). Tashqi savdo saldosini minus -77 731,6 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

2019-yilning yanvar-noyabr oyi yakuni bo'yicha tovarlar eksporti bilan shug'ullanuvchi korxonalar o'tgan yilning mosdavriga nisbatan 57 taga ko'payib, 207 taga yetdi.

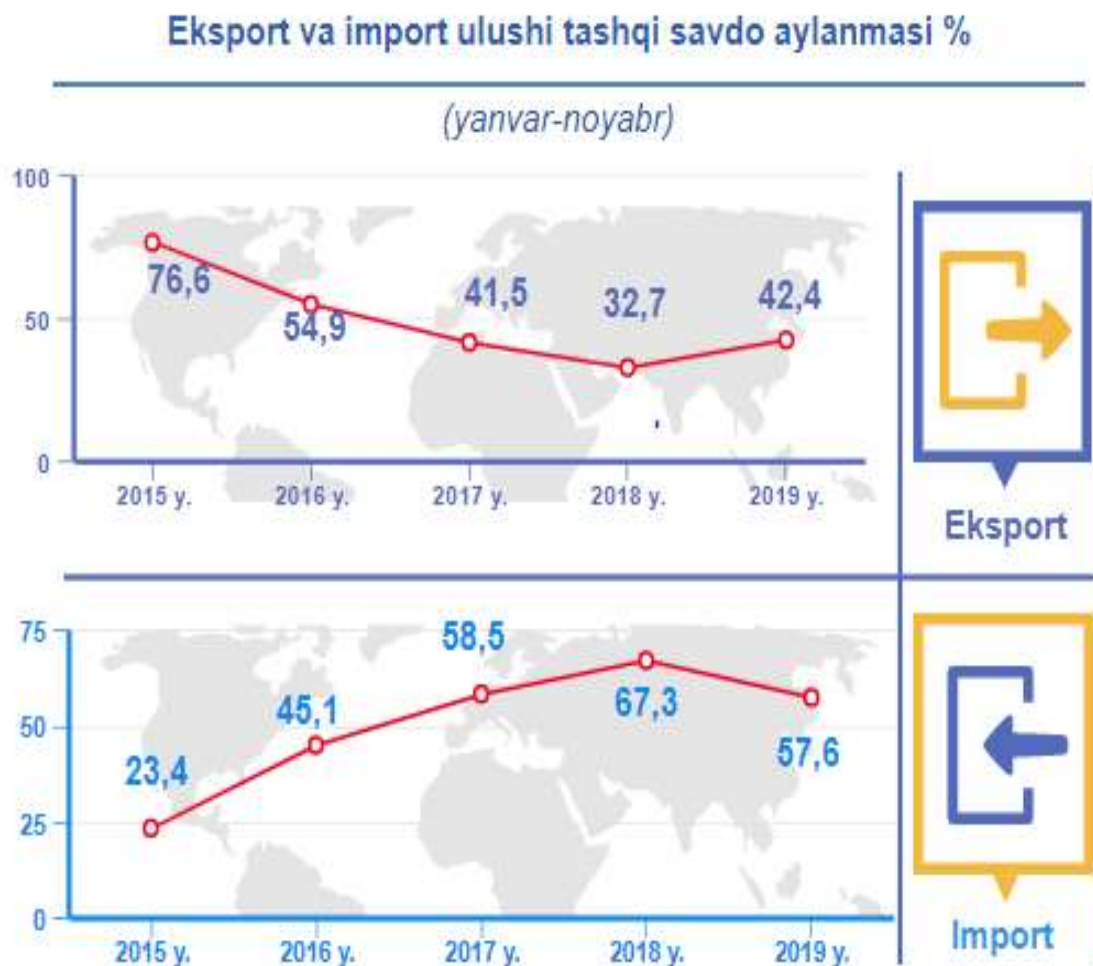
Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi

(yanvar-noyabr, ming.AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi ma'lumotlar ko'rsatkichlarining o'tgan yillarga nisbatan kamayganligini ko'rsatmoqda. Jumladan 2019-yil yanvar-noyabr oyida tashqi savdo aylanmasi 509 754,4 ming. AQSH dollarini tashkil qilib, o'tgan yilning mosdavriga nisbatan 48 590,0 ming. AQSH dollariga kamaygan.

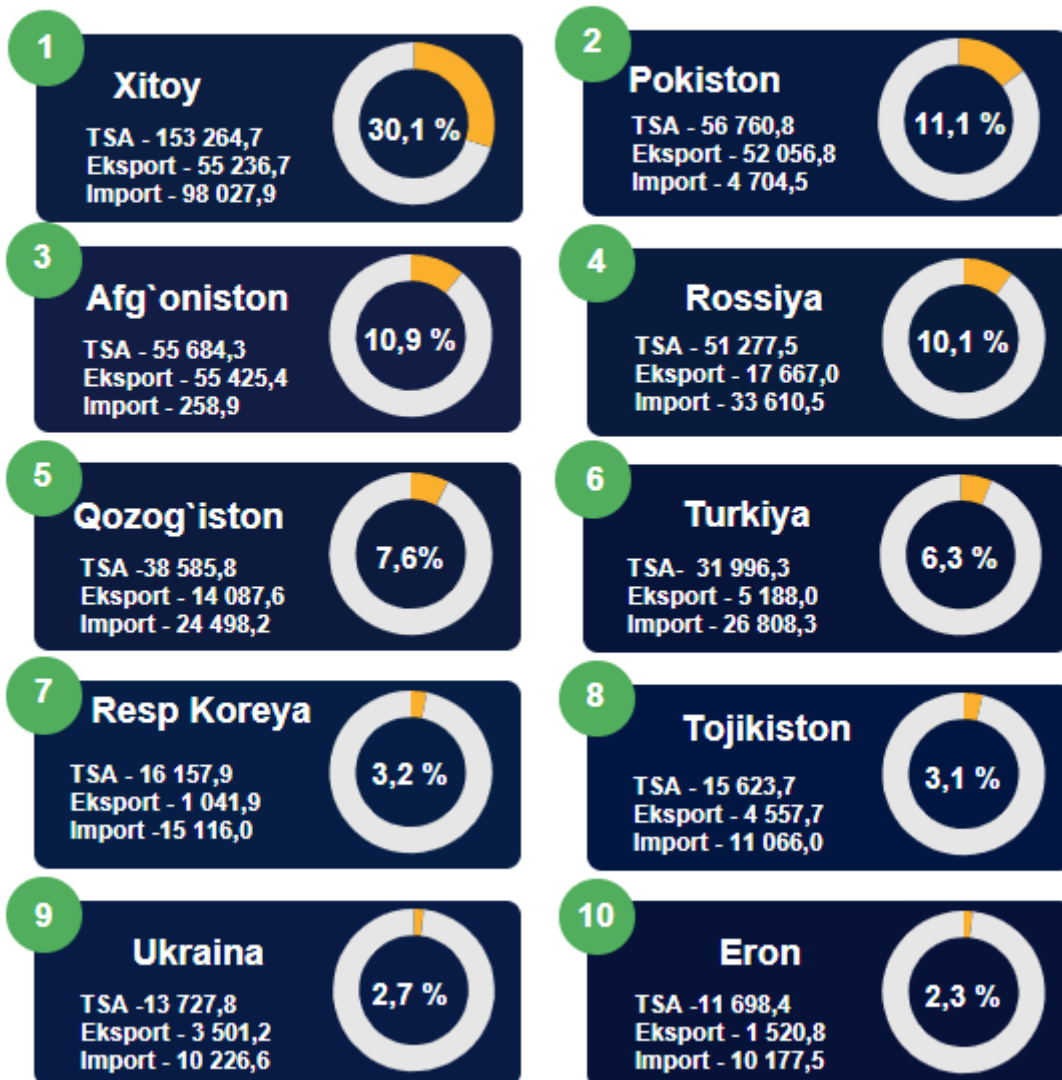
2019 yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida eksport ulushi 42,4 %,ni import ulushi 57,6 % nit ash kil qildi.

Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasida hamkorlik qilayotgan 61 ta davlatlar orasida yuqori hajmga ega bo`lgan davlatlar Xitoy (30,1 %), Pokiston (11,1 %), Afg`oniston (10,9 %), Rossiya (10,1 %), Qozog`iston (7,6 %), Turkiya (6,3 %) va Koreya (2,0 %) ni tashkil qildi.

Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega bo`lgan davlatlar

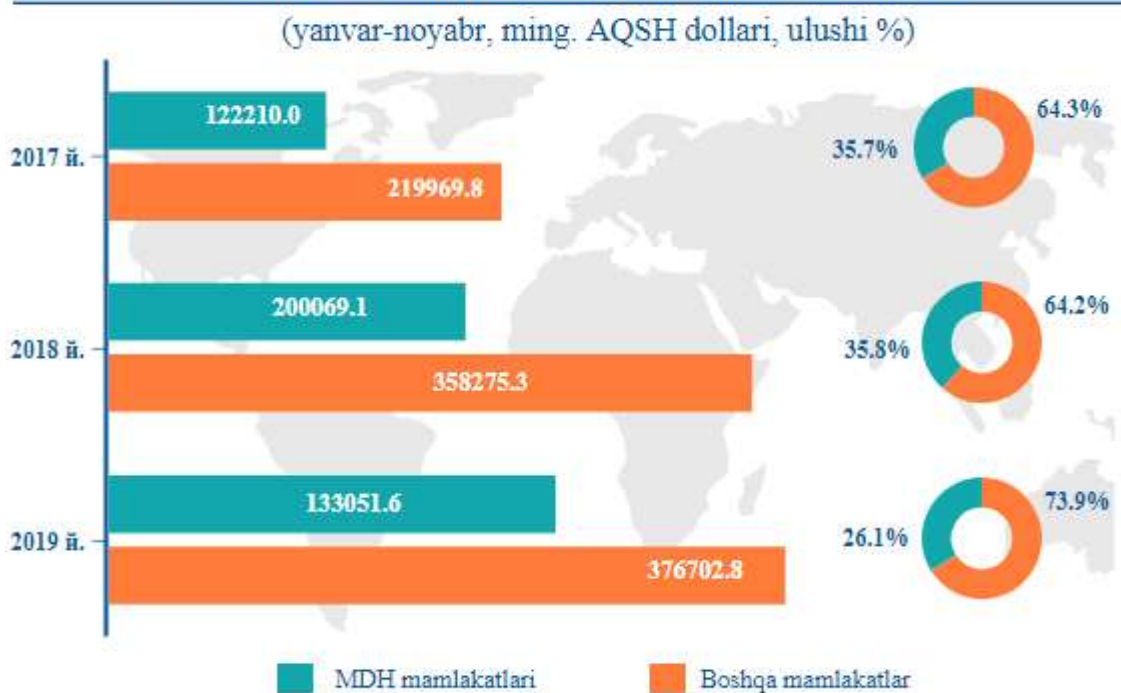
(yanvar-noyabr 2019 y, ming.AQSH.doll, ulush %)

Viloyatimizda tashqi savdoni qoʻllab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan hamkorlikni yanada mustahkamlash boʻyicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 26,1 % ni (133 051,6 ming. AQSH dollari),ni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi oʻtgan yilning shudavriga nisbatan 66,5 % ni tashkil etdi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega boʻlgan davlatlar, Qozogʻiston, Rossiya, Tojikiston, va Ukraina hisoblanadi.

Viloyatimizda tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa horijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019-yilning yanvar-noyabr oyida 73,9 % ni (376 702,8 ming. AQSH dollari) tashkil etib, tashqi savdo aylanmasining oʻsish surati oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 105,1 % ni, Tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlik qilayotgan davlatlar Xitoy, Pokiston, Afgʻoniston, Turkiya, Koreya va Eron davlatlarini tashkil etdi.

O`rtacha 20 ta davlatlar hamkorligida tashqi iqtisodiy aloqalar olib borilayotganligini ko`rsatmoqda shulardan ikita davlat bilan tashqi savdo aylanmasi faol yo`lga qo`yilgan Pokiston (47 352,7 ming. AQSH dollar.) va Afg`oniston (55 166,6 ming. AQSH dollar) ni tashkil qilib qolgan 18 ta davlatlar bilan ham tashqi savdo aylanmasi saqlanib qolmoqda.

Surxondaryo viloyatining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(ming. AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
Xitoy	77 514,5	69 326,9	153 264,7
eksport	11 301,7	10 722,1	55 236,7
import	66 212,8	58 604,8	98 028,0
saldo	-54 911,1	-47 882,6	-42 791,2
Afg`oniston	49 770,3	51 993,9	55 684,3
eksport	49 766,5	51 615,0	55 425,4
import	3,8	378,9	258,9
saldo	49 762,8	51 236,1	55 166,6
Pokiston	5 373,9	39 916,5	56 760,8
eksport	1 264,5	13 465,7	52 056,8
import	4 109,4	26 450,8	4 704,1
saldo	-2 845,0	-12 985,1	47 352,7

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
Qozog'iston	57 269,5	94 312,5	38 585,8
eksport	28 034,8	54 106,5	14 087,6
import	29 234,7	40 206,0	24 498,2
saldo	-1 199,9	13 900,5	-10 410,7
Rossiya	48 267,9	58 638,4	51 277,5
eksport	22 147,8	29 779,5	17 667,0
import	26 120,1	28 858,9	33 610,5
saldo	-3 972,2	920,6	-15 943,5
Turkiya	16 579,7	29 842,2	31 996,3
eksport	5 385,7	6 000,9	5 188,0
import	11 194,0	23 841,3	26 808,3
saldo	-5 808,3	-17 840,4	-21 620,3
Koreya	5 421,1	24 728,3	16 157,9
eksport	197,1	1 181,4	1 041,9
import	5 224,0	23 546,9	15 115,9
saldo	-5 026,9	-22 365,5	-14 074,0
Tojikiston	1 946,4	21 437,3	15 623,7
eksport	392,8	2 106,4	4 557,7
import	1 553,6	19 330,9	11 066,0
saldo	-1 160,8	-17 224,5	-6 508,3
Eron	5 971,9	12 662,5	11 698,4
eksport	3 432,0	1 078,5	1 520,8
import	2 539,9	11 584,0	10 177,5
saldo	892,1	-10 505,5	-8 656,7
Ukraina	5 600,8	14 530,1	13 727,8
eksport	300,8	746,9	3 501,2

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
import	5 300,0	13 783,2	10 226,6
saldo	-4 999,2	-13 036,3	-6 725,5
Latviya	707,3	33 875,3	7 300,0
eksport	21,2	14,4	105,9
import	686,1	33 860,8	7 194,1
saldo	-664,9	-33 846,4	-7 088,2
Turkmaniston	3 674,6	5 942,6	6 427,0
eksport	3 298,1	235,7	61,0
import	376,5	5 706,9	6 366,0
saldo	2 921,6	-5 471,1	-6 305,1
Litva	23 759,3	7 364,4	6 129,1
eksport	6,7	-	281,9
import	23 752,6	7 364,4	5 847,1
saldo	-23 745,9	-7 364,4	-5 565,2
Belarus	2 809,1	1 297,7	5 984,1
eksport	280,8	239,9	429,9
import	2 528,3	1 057,8	5 554,3
saldo	-2 247,5	-817,9	-5 124,4
Germaniya	4 835,1	14 939,0	5 659,9
eksport	13,6	581,4	409,5
import	4 821,5	14 357,6	5 250,4
saldo	-4 807,9	-13 776,3	-4 840,9
Chexiya	1 160,3	934,9	5 582,5
eksport	-	-	-
import	1 160,3	934,9	5 582,5
saldo	-1 160,3	-934,9	-5 582,5

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
Hindiston	2 990,2	16 210,7	3 369,5
eksport	2 153,0	714,9	106,5
import	837,2	15 495,8	3 263,0
saldo	1 315,8	-14 780,9	-3 156,4
Avstriya	744,0	645,6	3 186,2
eksport	-	17,4	-
import	744,0	628,2	3 186,2
saldo	-744,0	-610,8	-3 186,2
Gruziya	195,3	215,2	2 640,9
eksport	136,0	27,0	118,8
import	59,3	188,2	2 522,0
saldo	76,8	-161,2	-2 403,2
Bolgariya	189,6	617,3	2 411,0
eksport	-	18,1	-
import	189,6	599,3	2 411,0
saldo	-189,6	-581,2	-2 411,0

EKSPORT

2019-yil yanvar-noyabr oylarida eksport hajmi 216 011,4 ming. AQSH dollarga etdi. (oʻtganyilning shu davriga nisbatan oʻsish surʼati 18,2 % ga) teng boʻldi. Eksport tarkibida tovarlar 98,8 % ulushga ega boʻlib, shundan oziq-ovqat mahsulotlari (65,1 %), ni toʻqimachilik va toʻqimachilik buyumlari (31,2 %) ga togʻri kelmoqda.

Eksport tarkibi

(2019 yil yanvar-noyabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	oʻtgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	oʻtgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	oʻtgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	216 011,4	118,2	100	40 522,9	44,9	100	175 488,5	189,6	100
Paxta-tolasi	216 011,4	118,2	100	40 522,9	44,9	100	175 488,5	189,6	100
Oziq-ovqat mahsulotlari	140 690,5	91,3	65,1	32949,9	40,6	81,3	107 740,6	147,7	61,4
Kimyoviy mahsulotlar	133,5	39,6	0,1	53,3	27,5	0,1	40,8	51,7	-
Rangli va Qora metallar	31,2	12,5 p.	-	5,3	2,1 p.	-	26,0	-	-
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	73,7	2,1	-	73,7	85,9	0,2	-	-	-
Mashina va asbob uskunalar	1 827,3	652,6 p.	0,9	22,6	113,0 p.	0,1	1 804,7	694,1 p.	1,0
Xizmatlar	2584,7	81,6	1,2	1 183,6	53,1	2,9	1 401,1	149,4	0,8
Boshqalar	70 375,8	3,3 m	32,6	5 900,5	89,5	14,6	64 475,3	445,6	36,8

Eksport tarkibi dinamikasi

(ming. AQSH.dollari)

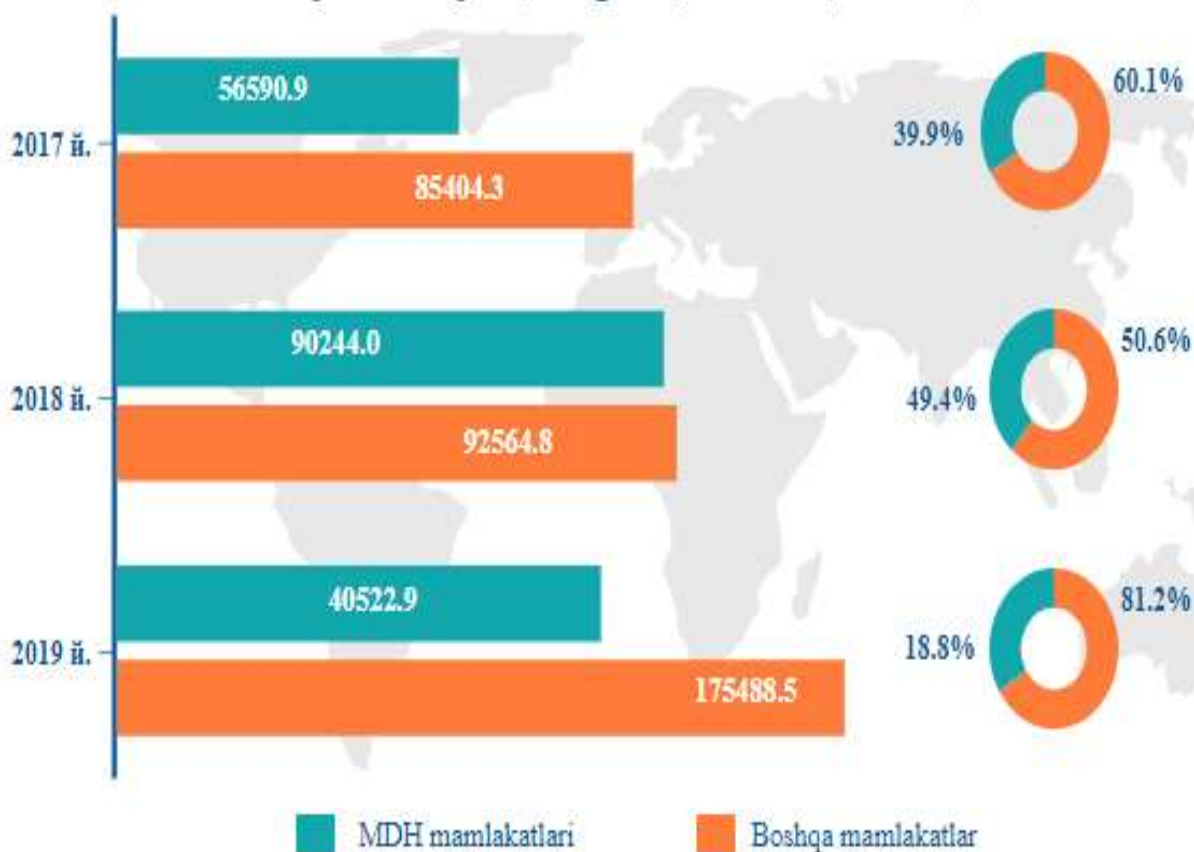
Tarkibi	2015-yil yanvar- noyabr	2016-yil yanvar- noyabr	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
Jami	186074,2	118112,4	122875,3	169540,4	194556,1
Paxta tolasi	50826,3	21986,3	5011,7	688,8	294,6
Oziq-ovqat mahsulotlari	117 470,1	154 020,2	140 690,5	117 470,1	154 020,2
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	13,6	337,3	133,5	13,6	337,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	3 788,8	3 526,5	73,7	3 788,8	3 526,5
Rangli va qorametallar	-	2,5	31,3	-	2,5
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	-	2,8	1 827,3	-	2,8
Xizmatlar	2 110,4	3 168,8	2 584,7	2 110,4	3 168,8
Boshqalar	12 963,9	21 061,9	70 375,8	12 963,9	21 061,9

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-noyabr oylarida eksport qilingan tovarlar hajmi o`tgan yilning shu davriga nisbatan 33 202,6 ming. AQSH dollariga ko`p eksport qilindi va 213 426,7 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. (o`shish surati 18,8 %) Xizmatlar eksporti esa 2 584,7 ming. AQSH dollarini (o`shish surati 81,6 %) tashkil qildi.

Oxirgi uch yil davomida qilingan eksport hajmi oshdi. chet mamlakatlarning eksport hajmidagi ulushi 60,1 % ga o`tdi. 2017 yil 81,2 % va 2019 yilda umumiy eksport hajmiga nisbatan MDH davlatlarida 18,8 %.ni tashkil etdi.

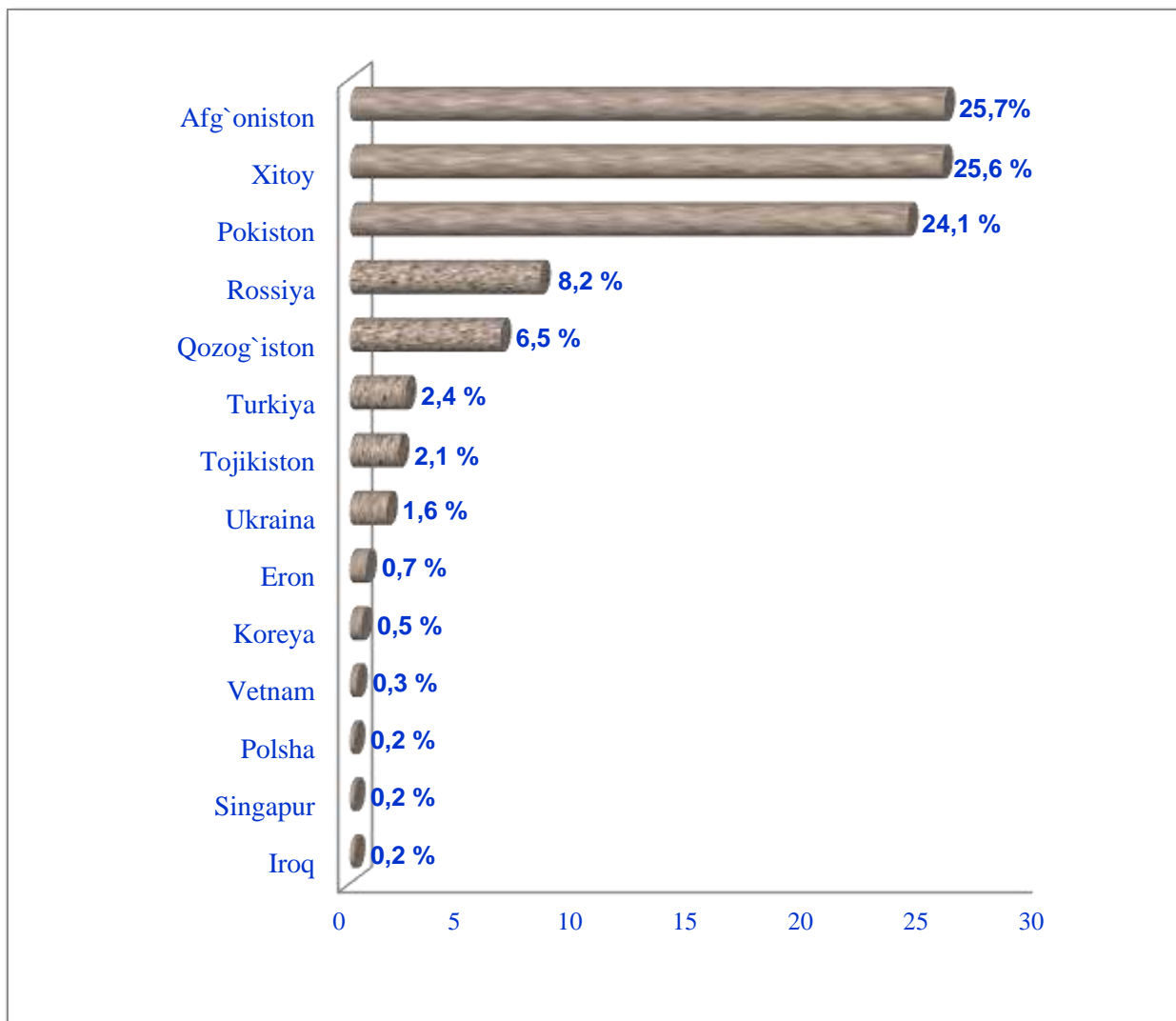
Eksport aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa horijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi.

(yanvar-noyabr, ming. AQSH dollari, ulushi %)

Tashqi savdo aylanmasida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlarlar, Afg'oniston (25,7 % umumiy hajmga nisbatan), Xitoy (25,6 %), Pokiston (24,1 % umumiy eksport hajmiga nisbatan), Rossiya (8,2 %) Qozog'iston (6,5 %), Turkiya (2,4 %) ga etdi, Tojikiston (2,1 %), Ukraina (1,6 %) va.

Jami eksport hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (2019 yil yanvar-noyabr, % da)

2019 yil yanvar-noyabr oylarida xizmatlar eksporti hajmi 2 584,7 ming. AQSH dollarini tashkil etdi, yoki umumiy hajmga nisbatan ulushi 1,2 % ga, va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 18,4 % ga kamaydi. Xizmatlar eksportining moliyaviy xizmatlar 44,3 % ni. Transport xizmatlar 27,8 % ni. Hamda shu bilan birga Turizm 22,5 % ni tashkil qildi.

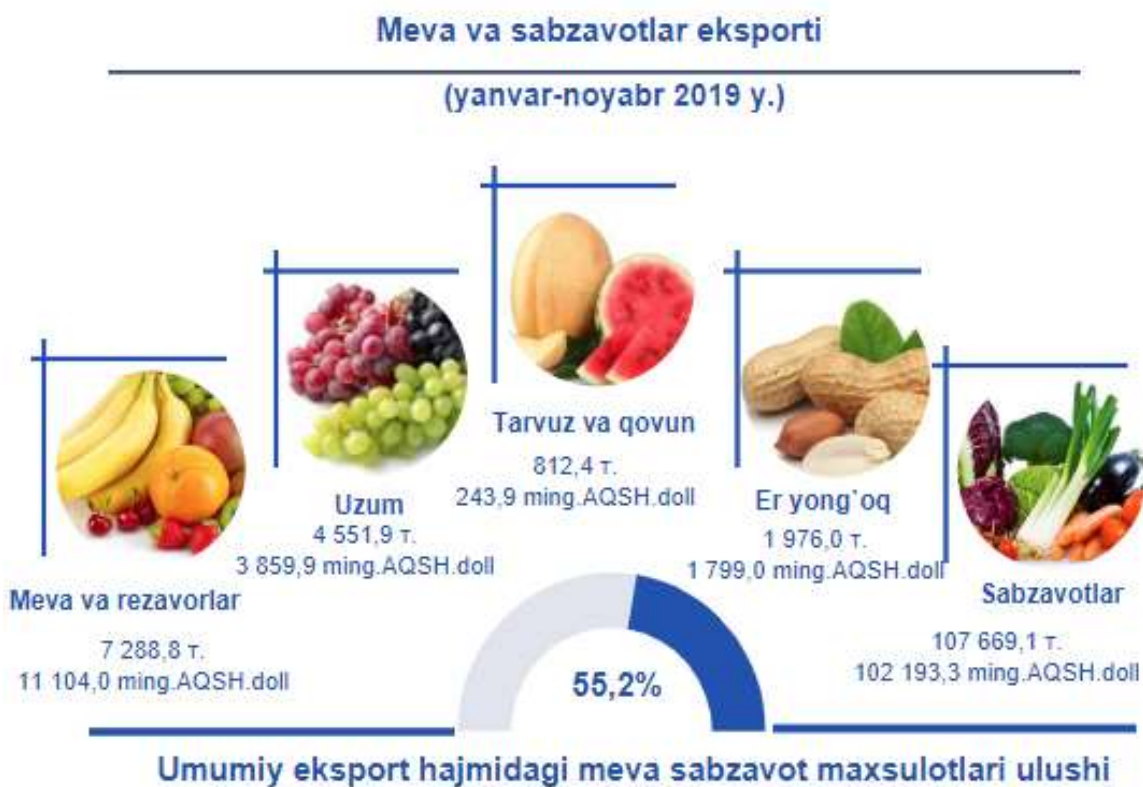

Eksport

Meva va sabzavotlar

2019 yil yanvar-noyabr oylarida meva va sabzavot mahsulotlari eksporti 119 200 ming AQSh dollari yoki, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 12,2 foizga kamaydi. Meva va sabzavot mahsulotlari jami eksportga nisbatan ulushi 55,2 foizni tashkil qildi.

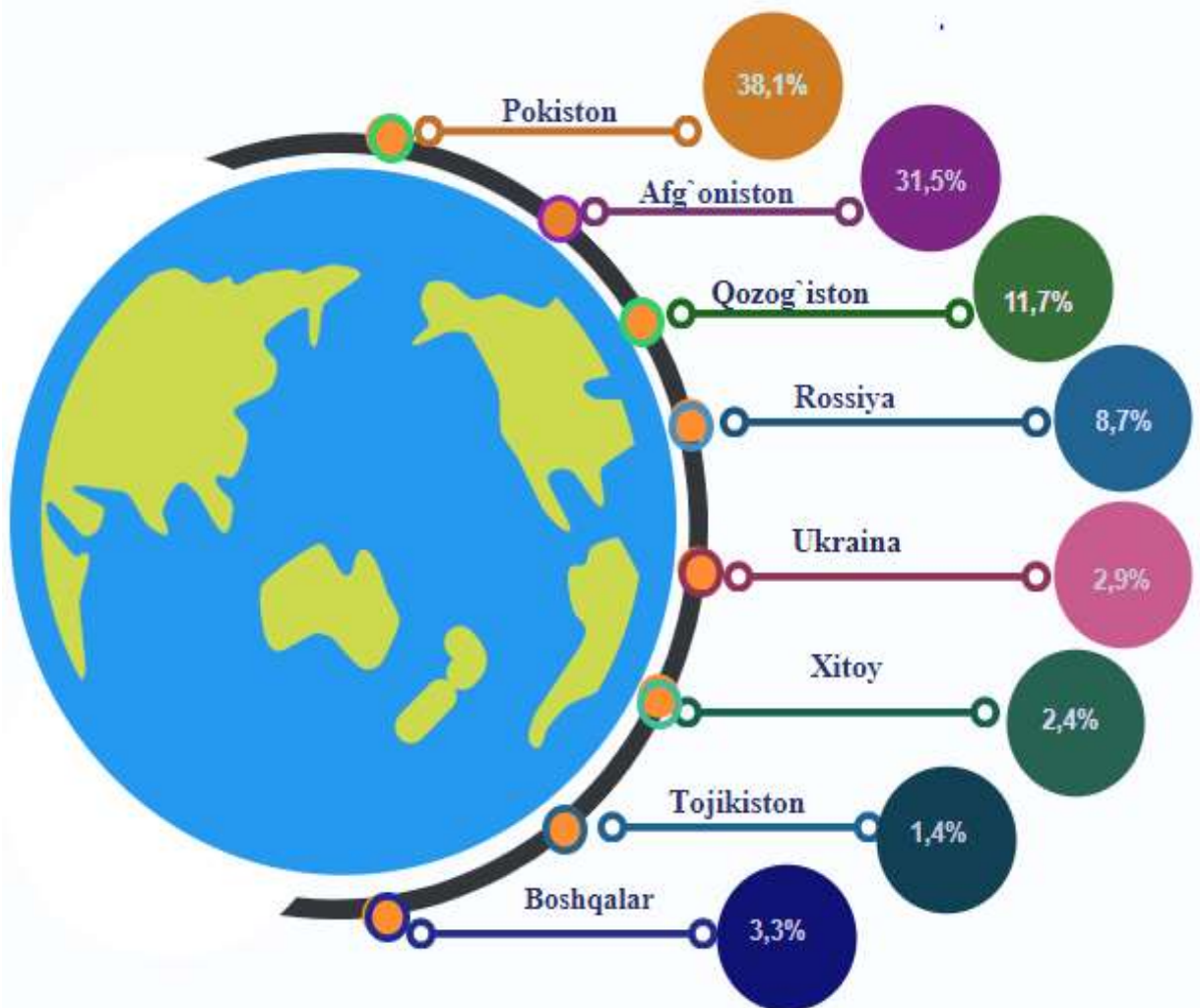
Shundan jami meva va sabzavot mahsulotlari eksportida meva va rezavorlar 9,3 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 69,8 foizga kamaydi), sabzavotlar – 85,7 foizga (o'sish surati o'tgan yili shu davriga nisbatan 33,2 foizga oshdi), uzum – 3,2 foizga (73,0 foizga kamaydi). Er yong'oq - 1,5 foizni tashkil etib (o'tgan yili shu davriga nisbatan 75,0 foizga) kamaydi.

Meva va sabzavot eksportida asosiy hamkorlar Pokiston (umumiy miqdori 38,1 foizni), Afg'oniston (umumiy hajmdan 31,5 foizni), Qozog'iston (umumiy hajmdan 11,7 foizni), Rossiya (umumiy hajmdan 8,7 foizni), Ukraina bilan (umumiy hajmdan 2,9 foizni), Xitoy (umumiy hajmdan 2,4 foizni) ni va Tojikiston (umumiy hajmdan 1,4 foizni) tashkil qildi.

Yirik hamkor davlatlar bilan meva sabzavot maxsulotlari eksporti.

(yanvar-noyabr 2019 y. ulush %)

To'qimachilik mahsulotlarini eksporti

2019-yil yanvar-noyabr oylarida to'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmi 67 392,3 ming AQSh dollarini tashkil qilib, 47 349,0 AQSh dollariga ko'paydi o'tgan yil shu davrga nisbatan 3,4 marta oshdi.

to'qimachilik mahsulotlari eksport hajmidagi ulushi 31,2 foizni tashkil qildi. tovarlar eksportida asosiy ulushni to'qimachilik mahsulotlari yani yigirilgan ip paxta (93,2 foiz)ni tashkil qildi.

To'qimachilik mahsulotlarini eksportitarkibi

(yanvar- noyabr 2019 yil)

	Ming AQSh dollar.	Ulushi, %	O'sish sur'atlari, %
To'qimachilik	67 392,3	100,0	3,4 p.
shu jumladan:			
yigirilgan ip, paxta	62 834,7	93,2	3,7 p.
paxta mato	2 710,1	4,0	157,1
ipak	1 847,5	2,8	144,8

To'qimachilik mahsulotlari eksportida yuqori ulushga bo'lganlar Xitoy (50 661,0 ming.AQSH.dollar. – 75,2 %), Pokiston (5 754,5 ming.AQSH.dollar.– 8,5 %) va Rossiya (5 365,2 ming.AQSH.dollar. – 8,0 %)ni tashkil qildi.

Tovarlar dinamikasi eksporti to'qimachilik mahsulotlari Davlatlar kesimida
(yanvar-noyabr, ming.AQSH.doll)

<i>Davlatlar</i>	2017 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	6 879,2	8 922,5	50 661,0
Pokiston	-	382,9	5 754,5
Rossiya	2 754,0	6 159,5	5 365,2
Turkiya	1 749,6	3 677,6	2 995,8
Eron	237,5	360,4	1 182,1
Koreya	-	-	818,4
Vetnam	280,1	302,1	520,3
Belarus	275,4	238,3	70,4
Italiya	-	-	24,6
Qozog'iston	34,0	-	-

To'qimachilik mahsulotlari va tovarlar eksporti dinamikasi 2019 yil yanvar-noyabr oylari o'tgan yil shu davrga nisbatan eksporti hajmida Xitoy 41 738,5 ming.AQSH.dollar oshdi, Pokiston 5 371,6 ming.AQSH.dollar, Eron 821,7 ming.AQSH.dollar.ni tashkil etdi. Oxirgi uch yilda eksport hamkorlarimizga Koreya va Italiya mamlakatlari qo'shildi.

IMPORT

Joriy yilning yanvar-noyabr oyida import hajmi 293 743,0 ming. AQSH dollariga etdi (o'sish sur'ati o'tgan yil shu davrga nisbatan 78,2 %) ga kamaydi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (47,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari (10,9 %), shuningdek, rangli va qora metal (7,1 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (17,3 %) ga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(2019 yil yanvar-noyabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	293743,0	78,2	100,0	92528,7	84,3	100,0	201214,3	75,7	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	32012,4	33,6	10,9	23975,9	40,5	25,9	8036,5	22,3	4,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	50704,6	169,5	17,3	20291,7	4,3 p.	21,9	30412,9	120,9	15,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	297,8	28,3	0,1	275,5	90,1	0,3	22,3	3,0	-

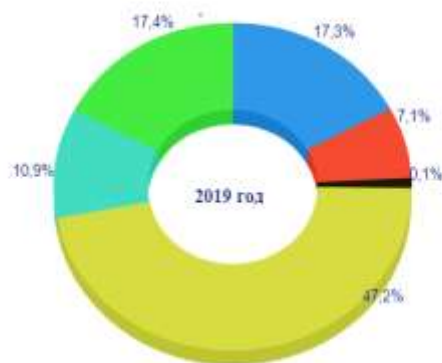
Qora varanglimetallar	20732,2	2,3 m	7,1	10542,4	170,5	11,4	10 189,8	3,4 p.	5,1
Mashina va asbob-uskunalar	138575,5	72,8	47,2	10216,2	118,2	11,0	128 359,3	70,6	63,8
Xizmatlar	49,2	31,0	0,0	6,0		0,0	43,2	27,2	
Boshqalar	51371,3	103,7	17,4	27221,0	88,5	29,4	24150,3	128,5	12,0

Import tarkibi *
(yanvar-noyabr, %)

● Ximiya maxsulotlari ● Qora va rangli metallar
● Energija va neft maxsulotlari ● Mashina va asbob uskunalar
● Oziq-ovqat maxsulotlari ● Xizmatlar ● Boshqalar

Import-tarkibi
(yanvar-noyabr, %)

● Ximiya maxsulotlari ● Qora va rangli metallar
● Energija va neft maxsulotlari ● Mashina va asbob uskunalar
● Oziq-ovqat maxsulotlari ● Xizmatlar ● Boshqalar

Import tarkibi dinamikasi

(ming.AQSH dollari)

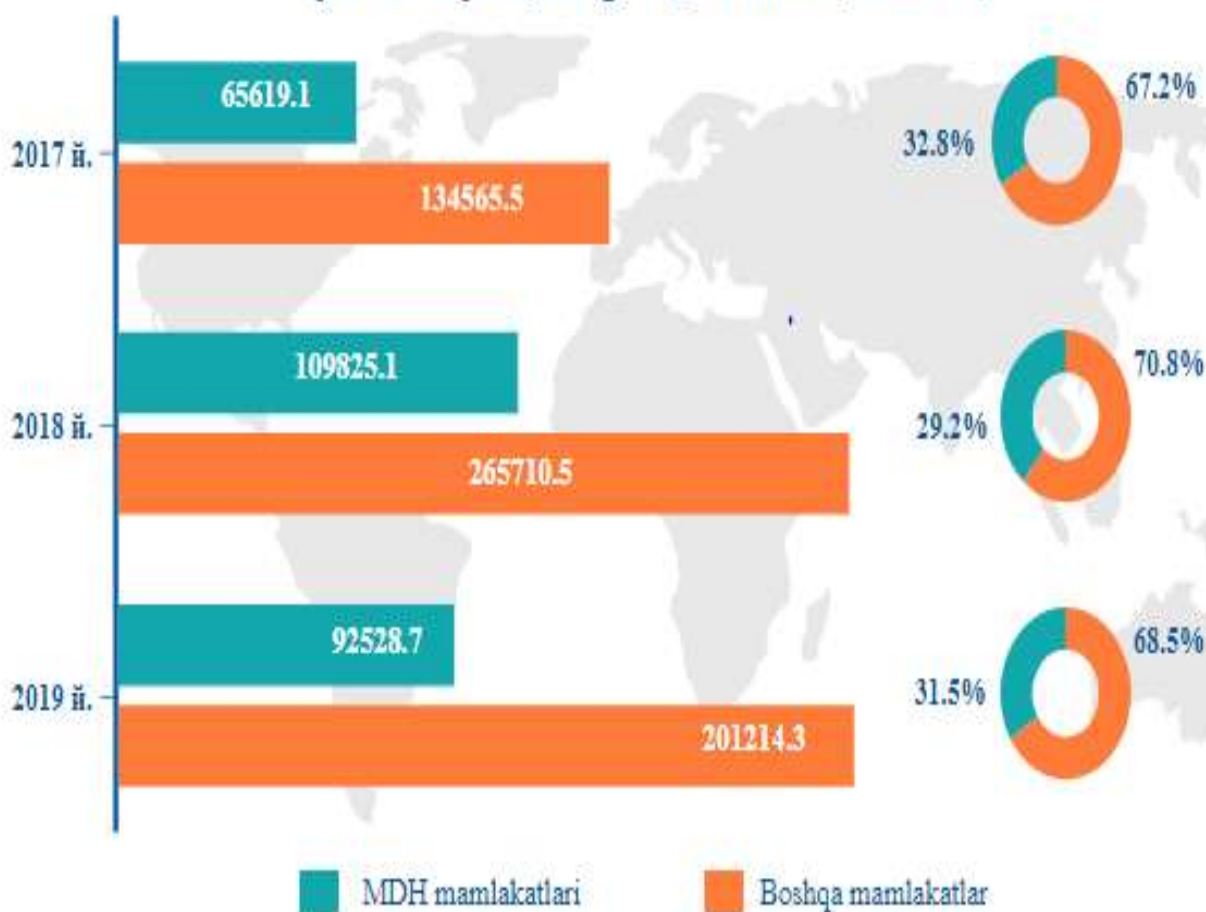
Tarkibi	yanvar-noyabr 2017 y.	yanvar-noyabr 2018 y.	yanvar-noyabr 2019 y.
Jami	200 184,6	375 535,6	293 743,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	42 204,6	95 240,2	32 012,4
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	20 843,2	29 909,1	50 704,6
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	1 138,0	1 053,4	297,8
Qora va rangli metallar	24 181,5	9 178,7	20 732,2
Mashina va asbob-uskunalar	96 674,0	190 434,9	138 575,5
Xizmatlar	-	158,7	49,2
Boshqalar	15 143,3	49 560,6	51 371,3

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 81 683,1 ming. AQSH dollariga kam import qilindi, va 293 693,8 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 47,6 ming. AQSH dollarga yetgan.

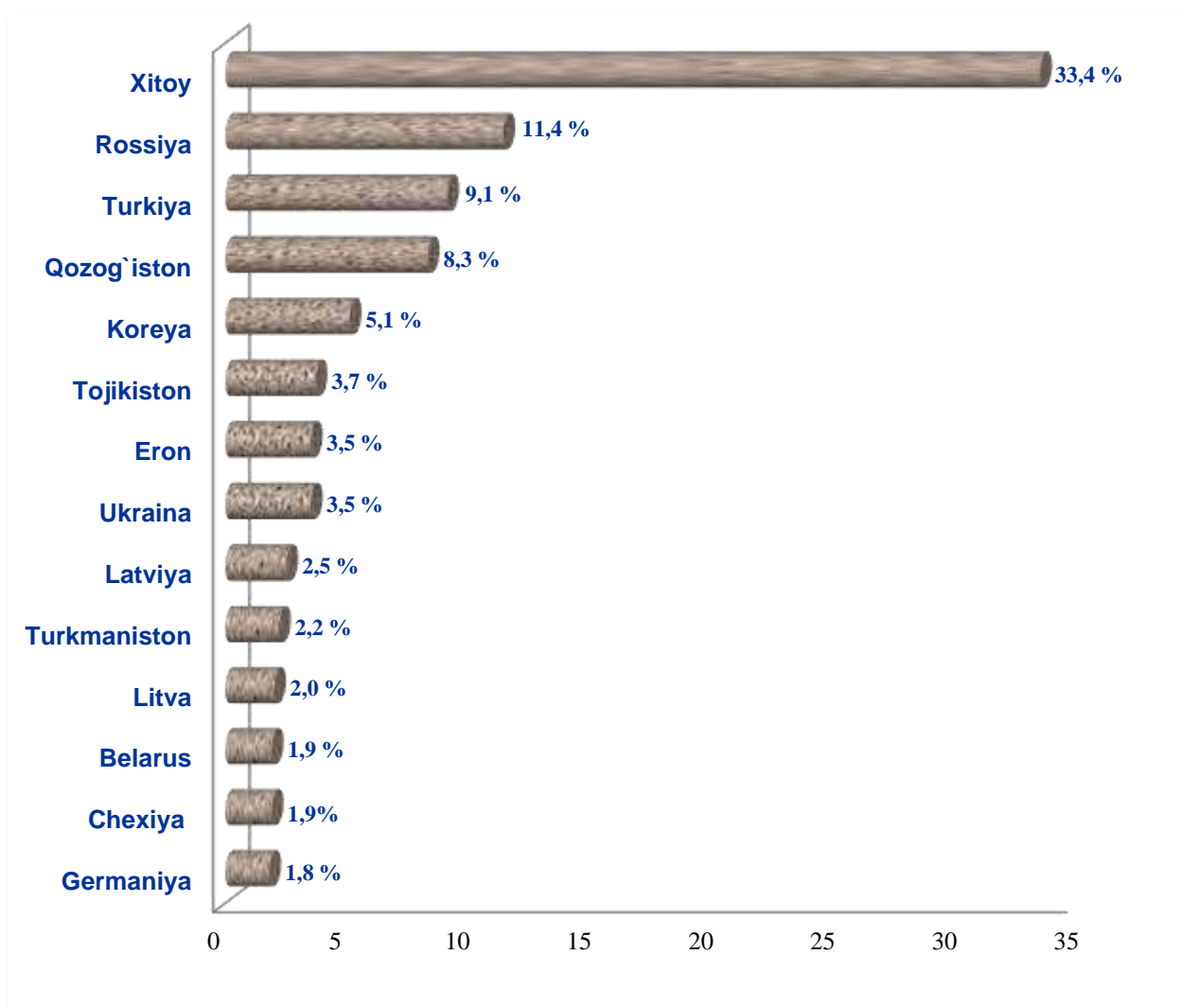
Oxirgi uch yil davomida qilingan import hajmi oshdi. Boshqa davlatlarning import hajmidagi ulushi 67,2 % ga o'sdi. 2017 yil 68,5 % va 2019 yilda umumiy import hajmiga nisbatan MDH davlatlarida 31,5 % ni tashkil etdi.

Import aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa horijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi.

(yanvar-noyabr, ming. AQSH dollari, ulushi %)

2019 yil yanvar-noyabr oylarida asosiy hamkorimiz tashqi savdo tovarlar import xizmatida Xitoy (33,4 % jami import hajmiga nisbatan), Rossiya (11,4 %), Turkiya (9,1 %), Qozg`iston (8,3 %), Koreya (5,1 %), Tojikiston (3,7 %), Eron (3,5 %), Ukraina (3,5 %), Latviya (2,5 %) va Turkmaniston (2,2 %) ni tashkil qildi.

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar vahorijiy mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Surxondaryo viloyat statistika boshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo`limi
Tel.: 71-230-85-82 76-223-06-97